

ZÁRÓJELENTÉS

**„ AZ EGRI VÁR ÚJ, ATTRAKTÍV EMELŐ-BERENDEZÉssel TÖRTÉNŐ MEGKÖZELÍTÉSE” CÍMŰ
ORSZÁGOS NYÍLT, TITKOS ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZATRÓL**

2019

1. A TERVPÁLYÁZAT AJÁNLATKÉRŐJE ÉS LEBONYOLÍTÓJA

A tervpályázat ajánlatkérője:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata
3300. Eger, Dobó István tér 2.

A tervpályázat lebonyolítója:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata 3300. Eger, Dobó István tér 2.
és a
MÉK Koordinációs és Logisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.
1088 Budapest, Ötpacsirta u. 2.

2. A TERVPÁLYÁZAT TÁRGYA ÉS CÉLJA

A tervpályázat tárgya:

Eger egyik leglátogatottabb turisztikai célpontjának, a Várnak új, attraktív emelő-berendezéssel megvalósítandó (akadálymentes) közlekedési javaslatának kidolgozása, amely megkönnyíti a Vár területének gyalogos megközelítését.

A tervpályázat célja:

Jelen tervpályázati eljárás célja a XXI. századi követelményeknek mindenben megfelelő, ugyanakkor a műemlék környezetbe és a városképbe illeszkedő építmény tervekoncepciójának és tervezőjének kiválasztása, a részletes tervezési feladat szakmai koncepciójának megalkotása.

- a kialakítás műszaki feltételeinek és igényeinek tisztázása,
- továbbtervezésre alkalmas tervdokumentáció készítése.

3. A TERVPÁLYÁZATI ELJÁRÁS FAJTÁJA

Jelen eljárás az uniós értékhatárt el nem érő, országos, nyílt, titkos tervpályázati eljárás.

4. A TERVPÁLYÁZAT LEBONYOLÍTÁSÁNAK IDŐTÁBLÁZATA

Esemény	Időpont
A tervpályázat meghirdetése:	2019. 07.26.
A helyszíni szemle időpontja:	2019. 08.08. 10:00 óra
A kérdések feltevésének határideje:	2019. 08.12. 16:00 óra
A kérdésekre adott válaszok határideje:	2019. 08. 15.
A pályaművek (elektronikus és papír alapú) beérkezésének határideje:	2019. 09.23. 16:00 óra
Pályázati eredmények kihirdetése, díjak átadása:	2019. 10.04. 10:00 óra
A tervpályázat nyilvános bemutatása:	2019. 10.04.10.00 óra
A díjazásban, vagy megvételtben nem részesült papír alapú pályaművek visszaadása:	2019. 10.14-ig

5. A TERVPÁLYÁZATI DOKUMENTÁCIÓ ÉS EGYÉB IRATOK NYILVÁNOSSÁGA

Ajánlatkérő a pályázati dokumentációt kizárólag az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren (EKR) teszi közzé. A dokumentáció nyilvános, azt a rendszerben történő regisztrációt követően bármely érdekelt gazdasági szereplő térítésmentesen letöltheti. Az EKR rendszer elérési útja:
<http://ekr.gov.hu>

6. A BÍRÁLÓBIZOTTSÁG ÖSSZETÉTELE

Elnök

Habis László Polgármester Eger MJV

Társelnök

Eltér István Építész, Magyar Építész Kamara Nonprofit Kft, ügyvezető

Tagok

Bodonyi Csaba DLA Ybl és Kossuth díjas építész a Magyar Építész Kamara képviselőjében

L. Balogh Krisztina	Építész, Miniszterelnökség, Örökségvédelmi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság
Dr. Boncz László	Járási Hivatalvezető, Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
Rátkai Attila	Építész, Eger Megyei Jogú Város Főépítésze
Ringert Csaba	Igazgató, Dobó István Vármúzeum
Daragó László DLA	Építész, egyetemi docens BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék
Cséfalvai Gyula	Építész, a Heves Megyei Építész Kamara képviselője
Fajcsák Dénes	Építész, Állami Főépítész

Szakértők (szavazati joggal nem rendelkeznek)

Jogi Szakértő	Dr. Márton Erik kamarai jogtanácsos
Turisztikai szakértő	Hoffmann Péter, Magyar Turisztikai Ügynökség
Szakmai titkár	Bori Attila

7. A BÍRÁLÓBIZOTTSÁG MUNKÁJA

A bírálóbizottság 2019. szeptember 24-25-26-án ülésezett. Munkáját folyamatosan végezte, az előzetesen elfogadott munkaterv szerint. Döntéseit minden tekintetben egyhangúlag hozta meg. A Bírálóbizottság ülései nem voltak nyilvánosak.

8. A TERVPÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A tervpályázati kiírás közzétételre került az EKR rendszerben (EKR000945312019), valamint a Magyar Építész Kamara (www.mek.hu) honlapján, ahol a tervpályázati hirdetményt több mint 1300-an tekintették meg. A MÉK 3500 e-mail címre hírlevél formájában küldte ki a hirdetményt a tervező építészeknek. A hirdetmény megjelent a MÉK Facebook oldalán, az Építész-fórumon és több más szakmai fórumon is, így a tervpályázatról a teljes építész szakma értesülhetett.

9. A BEÉRKEZETT PÁLYÁZATOK SZÁMA ÉS ÁLLAPOTA

A megadott határidőig elektronikus úton 27 pályázó nyújtotta be pályaművét az EKR rendszerben keresztül. Postai úton 27 pályamű érkezett határidőben, és további 2 pályamű ugyan határidőben lett feladva, de 1 nappal a határidő után érkeztek be.

Az egyik pályamű az EKR rendszerbe nem a megadott helyre lett feltöltve és ezért a fentiek miatt a 2., a 28., és a 29. számú pályaműveket a további részletes bírálatból ki kellett zárni.

A szabályosan beérkezett pályaművek a titkosságot nem sértették meg, így részletes bírálatra alkalmasak voltak.

A Bírálóbizottság végül összesen 26 darab pályaművet talált minden tekintetben szabályosnak, és ezek részletes bírálatát az első plenáris ülés után megkezdte.

10. A PÁLYAMŰVEK ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTJAI

10.1 Bírálati szempontok

Fontossági sorrend nélkül:

- a javasolt építészeti-, műszaki megoldás mennyire illeszkedik az egri belváros műemléki környezetéhez,
- a Vár megszokott megjelenését milyen módon befolyásolja a választott berendezés és hozzátartozó épületek látványa,
- milyen módon fejleszti tovább a javaslat Vár előterében a természetes és épített környezet összhangját,
- hogyan segíti elő és erősíti a tervezett kialakítás a Vár, mint Nemzeti Emlékhely turisztikai attraktivitását,

A pályaművek értékelése során a Bírálóbizottság az alábbi bírálati szempontok szerint értékeli a pályaműveket és dönt a rangsorolásról:

A tervpályázati dokumentációban meghatározott tárgy alapján a bírálóbizottság vizsgálja:

a telepítés (a környezetbe illeszkedés, a beépítés) követelményeinek való megfelelést,

- műemléki környezetbe illeszkedő arculat kialakítása
- városképhez és környezethez való illeszkedés, a városszerkezeti szempontok érvényesülése,
- funkcionális igények megvalósulása
- magas szintű műszaki, építészeti minőség létrehozása

a megvalósíthatóság követelményeinek,

- a tervezési program szerinti rendeltetés, a használhatóság,
- gazdaságos szerkezeti rendszer, épületgépészeti és elektromos rendszer választása
- reális költségű, megvalósítható műszaki megoldások alkalmazása

a környezetvédelmi követelményeinek,

- környezeti feltételekhez való alkalmazkodás

a közlekedési követelményeinek,

- kapcsolatok a szűkebb és tágabb környezet közlekedési hálózataihoz

a tervi minőség követelményeinek

- kidolgozottság, részletezettség
- közérthetőség, tervpályázati dokumentáció szerinti megítélhetőség

10.2 Előzetes turisztikai szempontok

Az egri vár Magyarország egyik leglátogatottabb turisztikai attrakciója, 2018-ban több, mint 405.000 vendéget fogadott, amellyel két fővárosi gyűjtemény a Magyar Nemzeti Galéria és a Budavári Mátyás-templom Egyházművészeti Gyűjteménye után országos szinten a látogatottsági „dobogó” harmadik helyén található. (Egyben a leglátogatottabb vidéki múzeum.)

Turisztikai szempontból fontos kiemelni, hogy a vár jelenleg több be- és feljárással is rendelkezik, ugyanakkor nem közelíthető meg teljesen akadálymentesen. „Az egri vár új, attraktív emelő-berendezéssel történő megközelítése” című országos nyílt, titkos építészeti tervpályázata ezen kíván változtatni.

Fontos tisztázni és leszögezni, hogy – turisztikai szempontból is – az attrakció maga a vár, annak több évszázados története, a várban való tartózkodás élménye, az onnan nyíló kilátás a városra, stb. Ehhez kapcsolódóan a lift pedig csupán egy elérési, közlekedési eszköz. Éppen ezért nem kimondott cél, hogy egy akadálymentes megközelítést biztosító közlekedési eszköz önmagában váljon a vár egyik „hivalkodó”, az épített környezetbe nem illő attrakciójává. A fő cél tehát, hogy úgy legyen egyszerre modern és attraktív a választott megoldás, hogy nem veszi el a figyelmet a fő attrakcióról: magáról a várról, valamint a fel-és lejutás élményéről.

Cél, hogy a fel- és lejutás élménye turisztikailag értelmezhető, a látogató-menedzsmentbe illeszthető legyen. A kiválasztott megoldásnak magát a fel- és lejutást kell élményszerűvé tennie: titkos és sejtelmes kazamaták, pincék feltárása innovatív, modern és közérthető megoldásokkal (pl. fényjáték, világítás, különleges hangulat megteremtése, stb.)

A vár jelenleg nem rendelkezik lenti érkezési ponttal, nagyobb csoportok számára is megfelelő kapacitást nyújtó, színvonalas látogató- és érkezési hellyel. A pályázatnak, valamint a megvalósítandó építészeti megoldásnak – az akadálymentes feljutás mellett – erre is megoldást kell kínálnia. A Dobó utca 30. (illetve Dobó utca 28. szám) alatti, jelenleg romos és kihasználatlan ingatlan hasznosításával egy új turisztikai érkező- és fogadó pont jöhet létre, megfelelően a 21. század szolgáltatási követelményeinek. A helyszín előnye, hogy közvetlen gyalogos kapcsolattal rendelkezik a Dobó térrel, valamint a Gárdonyi térrel is, így a látogató-menedzsmentbe könnyen illeszthető. A fogadópontnak komplex turisztikai szolgáltatásokat érdemes kínálnia: mint például jegypénztár, kávézó, színvonalas étkezési lehetőség biztosítása, múzeum shop, megfelelő számú illemhely (akadálymentes is) biztosítása, adott esetben kiegészülve szálláshely funkcióval, vagy családbarát elemekkel (pl. pelenkázó, játszóhely) is.

A részletes tervezés során turisztikai szempontból fontos figyelemmel lenni az alábbiakra:

- Kerékpáros támaszok elhelyezése a Dobó utcai fogadóépület közvetlen környezetében a közlekedési módváltás, valamint az aktív turizmus elősegítése érdekében
- Bejárat előtt feltűnő, jól kommunikálható, igazodási pont a látogatók számára (pl. aszfaltra festett színes pont elhelyezése)
- Érkező- és induló látogatók elkülönült sorban való kezelése
- Nem csupán érkező, hanem (fedett) fogadó tér biztosítása is szükséges (pl. épített környezetbe illeszkedő, fedett tér biztosítása fent, a vár területén is a liftből kilépve, térképekkel és információs táblákkal)
- Az akadálymentes megközelítés megteremtése keretében a babakocsival érkezőkre, senior turistákra is érdemes gondolni. Az akadálymentességet nem csupán fizikai, hanem kommunikációs szempontból is érdemes vizsgálni, megteremtteni.

10.3 Előzetes vélemény a Dobó István Vármúzeum szempontjai alapján

A Dobó István Vármúzeum tervpályázathoz kapcsolódó értékelési szempontjai elsősorban a látogatóforgalom minél zökkenőmentesebb megoldásának biztosítása alapján lett kialakítva. Az Egri Várba minden évben közel 400 ezer látogató vendég érkezik. A beléptetés jelenleg két ponton valósul meg, amelyhez fontos lépés a jövőben kialakítandó új, akadálymentes belépés biztosítása. A fejlesztésnek nem célja az eddigi meglévő bejáratok kiváltása! Fontos szempont ugyanakkor, hogy az új bejárat jól illeszkedjen a Vár, mint nemzeti emlékhely arculatához, ne képezzen markánsan új megjelenést az épületegyüttesen.

A tervezett belépési pont diszkréten igazodjon a megjelölt érkezési helyhez, ne legyen kirívó, hivalkodó, és simuljon bele a környezetbe. A panoráma szó értelmezése ennek megfelelően nem egy új attrakció megjelenését jelenti, hanem a Vár egyik emblematisztikus kilátópontjának (Kovácsok és lakatosok tornya), mint panoráma helyszínnek az elérhetőségét.

A megjelenés mellett további szempont, hogy az indulás, és az érkezés lehetőleg olyan fedett, illetve zárt térből történjen, ahol kényelmesen tud várakozni akár 50-60 fő is. A helységeknek biztosítania kell a várakozás alatti tájékozódást, ismeretszerzést. A felső szinten lévő belépési pontból a Vár több irányban is legyen akadálymentesen megközelíthető. További szempont lehet, hogy a tervezett lift üzemeltetési szempontból ne rójon indokolatlanul magas terhet a Vár költségvetésére.

11. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

A Bírálóbizottság a benyújtott tervek alapján megállapította, hogy a várfal megbontása, illetve az elé épített torony építmények függetlenül a formától és az anyaghasználatától meglehetősen zavarják a meglévő és megszokott városképet mind alulról, mind pedig felülről.

A Bírálóbizottság nem talált olyan megoldást, amelyet megvalósításra alkalmasnak tartott volna.

A külső toronyépítmények előnye a kissé költségtakarékos és gyors építés lehetősége. Nagy hátrányuk viszont a meglévő és megőrzendő építmények és terek kihasználatlansága. A BB megállapította, hogy a Dobó utca 30. (és a Dobó utca 28.) számú épület olyan értéket képvisel, ami kiválóan alkalmas egy új bejárat és megközelítés összes funkciójának kialakítására. Az épületekhez és egymáshoz is kapcsolódó pincerendszer pedig egyedülálló és a fejlesztésből kihagyhatatlan értéket képvisel.

A BB ennek megfelelően azokat a terveket javasolta díjazásban illetve megvételben részesíteni, amelyek a belső lift tervezéséhez szervesen kapcsolták a műemlék épületek felújítását-hasznosítását, illetve a teljes (vagy részleges) pincerendszer bekapcsolását a feljárat attrakív kialakításához.

A benyújtott és díjazott, illetve megvásárolt pályaművek a bírálati szempontokat figyelembe vették és betartották, és megfeleltek az általános, a turisztikai, illetve a Vármúzeum elvárásainak és szempontjainak.

A pályaművek kidolgozottsága, részletezettsége, közérthetősége és a tervpályázati kiírás szerinti megítélhetősége kifejezetten jó volt – szinte kivétel nélkül.

A Bírálóbizottság ennek megfelelően a tervpályázatot egyértelműen sikeresnek és eredményesnek nyilvánította és javasolta a pályaművek díjazására és megvételére rendelkezésre álló bruttó összeg (9.000.000.-Ft) kiosztását.

12. AZ EGYES PÁLYAMŰVEK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE

1. számú pályamű (EKR 39)

A pályamű a városközpont és vár között létesítendő vertikális közlekedésre a Dobó-bástya helyét és annak célszerű átépítését javasolja, ami reálisan megvalósítható alternatíva lehet. Induló (és visszaérkező) térként a Dobó u. 30. sz. épület melletti, jelenleg parkoló területként értelmezett utcabővületet javasolja. Az ide képzelt közteret rendkívül kulturáltan, részletes elemzéssel közelítve, színvonalasan oldja meg, ami a pályamű egyik jelentős értéke, mert átfogóan rendezi a térség meglévő közlekedési, építészeti problémáit és városi kontextusát. A külső várakozó térből nyitott föld alatti hasíték nagyvonalú, egyedi megközelítést biztosít a 15 fős felvonó, illetve az íves lépcső felé. A tervezett bejárat illeszkedik a várfalak hangulatába és látványába. Előnyös, hogy a kellő kapacitásra tervezett WC csoportot köz WC-ként is használhatóvá teszi. A belső fogadótér és WC csoport várhegy felőli természetes sziklafala illetve térfala sajátos atmoszférát ígér. A pályamű a Dobó utca 30. sz. épület hasznosítását a II. ütemben javasolja vendéglő funkcióra. Kár, hogy a pályamű a pincerendszerrel nem foglalkozik, s annak idegenforgalmi attrakciós lehetőségét nem kapcsolja be a koncepcióba. A „kút”-ként nevezett függőleges közlekedési mag megvalósításához javasolt építési technológia a Dobó-bástya teljes bontását igényli, ami vitathatóvá teszi a műszaki megvalósítást. A Dobó-bástya felső részének teljes bontása, tömegének, megszakott sziluettjének megszüntetése, transzparens és lapostetős kialakítása a terv legvitathatóbb része. Összességében azonban a pályamű – különösen az induló köztérre vonatkozóan – sok értékes, színvonalas javaslatot tartalmaz.

A Bírálóbizottság a pályaművet rangsorolás nélküli 500.000 Ft-os megvételben részesítette.

2. számú pályamű (EKR 11)

A pályamű nem jó helyre került feltöltésre az EKR rendszerbe, ezért a Bírálóbizottság a részletes bírálatból kizárta.

3. számú pályamű (EKR 35)

A pályamű helyesen felhasználja a Dobó utca 30-as szám alatti jelenleg üres épületet és a lift megközelítésére a meglévő pincerendszert, mint kihasználatlan, egri attrakciót és nem bemutatott örökségi értéket. A lift érkezésének pontja az Ispotály pince melletti terület. Ez építészeti és műemléki szempontból elfogadható. Ezzel a gondoltsorral a terv a funkcionális igényeknek eleget tesz, segíti a Vár turisztikai attrakciófejlesztését és olyan műszaki megoldást hoz, mely látványában nem zavarja a vár feltárulásának érvényesülését és a Várból való kilátást. A pályázó következetesen, érdekes, progresszív anyaghasználattal igyekszik felhívni a figyelmet a lifthez vezető útra, a corten acél használatával. A turisztikai szempontból ötletes és újszerű megoldás azonban a műemléki környezetben öncélú (boltozatok fölé bevert lemezek) és a lecsorgó rozsdávról emlékeztető negatív érzeteket kelt. Építészeti szempontból szép gesztus a fényakna, ezt a Bírálóbizottság külön kiemelte. Jó gondolat a pasasátor teresedése felé levezető széles lépcsősor kialakítása, mely segítségével az épület és a mögötte lévő kert bevonható a tér működésébe is. A terv eleget tesz a program szerinti rendeltetésnek, használhatóságnak, műszakilag megvalósítható. A pályázat a környezeti feltételekhez alkalmazkodik, logikusan utat teremtve a Dobó tér és a vár között. A terv a szűkebb és tágabb környezetének közlekedési hálózatához illeszkedik. A pályamű a tervi minőségi követelményeknek megfelel.

A Bírálóbizottság a pályaművet a rangsorolás nélküli 500.000.-Ft megvételben részesítette.

4. számú pályamű (EKR 38)

A terv a liftet a Kovácsok tornyában kialakított aknában helyezi el. A Dobó tér felőli megközelítése a Dobó u. 30. sz. épület kapuján keresztül a pincerendszer részbeni felhasználásával történik, ami helyes elv. A tervező az épület belső udvarának kibontásával a tőle északra található meglévő térrel kedvező kapcsolatot hoz létre, ezzel a lift megközelítésének új alternatíváját adva. A terv a műemlék épület hasznosításával sajnos részleteiben nem foglalkozik. A Bírálóbizottság a dufarton keresztül történő megközelítést jónak tartja, az udvar kibontását azonban nem támogatja. A beavatkozás költsége és az elért eredmény nem áll arányban egymással, a várfal külsejére helyezett gyilokjáró motívum igencsak kérdéses. A lift érkezési pontja a Kovácsok tornyának teljes területét igénybe veszi, ezzel egy jelentős és jól használt kilátó helyet veszít el a vár. A terv értéke, hogy a várfalon belül alakítja ki a liftaknát, de egyéb részlet megoldásai nem kellően kidolgozottak. Sem a lift induló, sem az érkező pozíciójának építészeti, térbeli megfogalmazását nem tartalmazza, ezért a Bírálóbizottság sem díjazásra sem megvételre nem javasolta.

5. számú pályamű (EKR 32)

A pályamű a Dobó-bástya alatti foghíj telket fogadótérként kezeli, amelyet annak északi és déli oldalán egy-egy új építménnyel zár le. A hiányzó térfalat kerítéssel és ültetett fasorral jelöli ki, ám ezek az eszközök nem tűnnek elégségesnek a városszerkezeti probléma feloldására.

A sétányhoz vezető déli lépcső és a liftekhez vezető közlekedő a fogadótér két ellentétes végébe kerül, közéjük mintegy kifeszül a fogadótér a foghíj teljes szélességére, és egyben konzerválja is a történetileg létrejött sebet a városszövetben.

A létrejövő attrakció súlypontja így északra tolódik, figyelmen kívül hagyva a meglévő műemlék épületek és az alattuk húzódó pincerendszer lehetőségeit.

A északra eltolt súlypont Dobó térrel való kapcsolata nem magától érthető. A súlypont elhelyezése kizárólag a Dobó bástyában meglévő, belső lépcső és lift függvénye. Az adott pontban elhelyezett felvonók mégis a meglévő, műemléki szempontból ugyan nem teljesen autentikus, de a vár nyugat felőli nézetében már megszokott torony átépítésével járnak. A toronysisak elbontása és helyén kiállítóterasz létesítése szükségtelen és kevésbé attraktív változást eredményez a vár sziluettjében. A létrejövő funkcionális haszon sem számottevő, hiszen kilátási pontot ennél jobbat is találni a nyugati fal mentén. Az átértelmezett torony sem tömegével, sem homlokzatképző részleteivel, sem anyaghasználatával nem meggyőző.

Összefoglalva: az egyébiránt jó grafikai részletezettséggel, műszaki értelmezhetőséggel elkészített pályamű az attraktív lehetőségeket kínáló építészeti, műemléki adottságokat nem felhasználó utat választotta, így a kívánt attraktivitással és a harmonikus illeszkedéssel a mű adós marad.

6. számú pályamű (EKR 18)

A pályamű a várudvar új akadálymentes megközelítésére egy várfalon kívüli felvonó aknával, s azt a várfallal összekötő híddal javasolja megoldani. A liftaknába 1 db 13 személyes kabint tervez, amely megfelelő forgalmi kapacitást biztosít. A várfal tövéhez visszahúzott felvonó indító helyére egy új pinceágot javasol, mely előnyösen csökkenti az akna és a várfal közötti gyaloghíd hosszát. Kár, hogy a felvonó előtere csak a Török-Magyar Testvériség Tere felől közelíthető meg, s a Dobó tér felől kínálkozó közvetlen kapcsolat alárendelté válik. Előnyös, hogy az új barlangnyitás lehetővé teszi a felvonó Dobó utca 30. sz. épület rekonstrukciótól független önálló ütemű megvalósítását. A Dobó utca 30. sz. épület hasznosítására a földszintre üzleteket és kávézót, az emeletre irodákat javasol. Kedvező a kávézó tér felé való megnyitása.

A felvonó-akna és híd együttes megjelenése erőteljesen módosítja a vár-sziluett megszokott képét és dominanciáját, egyben megzavarja a várudvarról feltáruló városkép egységes látványát is, ezért műemlékvédelmi, s részben idegenforgalmi szempontokkal ütközik.

A pályamű koncepcionálisan nem foglalkozik a Dobó utca 30. sz. épülethez kapcsolódó pincerendszer hasznosításával, csak műleírásban utal annak távlati lehetőségére.

7. számú pályamű (EKR 21)

A Bírálóbizottság a pályázatok áttekintése után azt a megállapítást tette, hogy a műszaki megoldások közül nem a látszó, a várfal mellett/előtt megjelenő lift terveket preferálja, hanem a Dobó utca 30. épület mögötti pincerendszer felhasználásával, ill. azokból induló emelő szerkezetekkel adott válaszokat. Ezen terv ugyan a fent említett épület hasznosításával számol és foglalkozik, de a pincerendszer újragondolására már nem ad értékelhető alternatívát. A telepítése logikus, a Minaret irányából új hangsúlyos bejáratot jelöl ki, a Dobó utca 30. szám kapubejárónak használatával (megtartásával) együtt. A pincerendszerrel viszont nem számol, nem foglalkozik, ami sajnálatos tény, ugyanis a tervezett, létrehozott terek, mint más tervek esetében bebizonyosodott, tudják kezelni a kiírásban szereplő igényeket, ezért a felesleges építés nem feltétlenül célravezető.

Továbbá a zsűri téves iránynak véli a műemléki épület igen drasztikusnak mondható szerkezeti átalakítását, amelyet sem a funkció, sem az így létrehozott terek/térélmények nem legitimizálnak. A kiírásban a Dobó utcai teresedés kezelése nem volt feladat, a pályázó mégis választ próbált adni egy tematikus kerttel, amelynek építészeti megoldása, ebben az igen színes torlódásokkal tarkított belvárosi szituációban értelmezhetetlen elemként tekint a járókelőkre. Léptéke, formája, anyaghasználata, áttörtsége nem ad megnyugtató végeredményt a hiányzó térfalsor hiányának megoldására, hanem inkább a nem kívánatos elem érzetét erősíti.

8. számú pályamű (EKR 29)

A pályamű a lift helyét a Dobó bástya és a várfal csatlakozásánál, a várfal külső síkjánál jelöli ki. A terv nem foglalkozik sem a Dobó utca 30-as számú épülettel, sem a Dobó utca 30-as szám mögötti meglévő pincerendszerrel. Az egy két liftet tartalmazó építmény, valamint a Dobó utca 30-as épület mellett kifutó kapuzatszerű fogadóépítmény szalagszerű kortárs karakterrel készül, mely alapján a belépés és a várba történő felközeledés jól felismerhető és beazonosítható, mely turisztikailag látványos és eredményes megoldás. A lift várfalon kívüli elhelyezése műemléki szempontból nem felel meg, a kialakított lift önmagában turisztikai attrakciót nem képvisel, azonban a Dobó tér felől zavarja a vár feltárulásának látványát. A terv műszakilag megvalósítható. A pályamű a környezeti feltételekhez alkalmazkodik, rövid és egyértelmű utat teremtve a várba történő feljutásnak.

A terv a szűkebb és tágabb környezetének közlekedési hálózatához illeszkedik. A pályamű a tervi minőségi követelményeknek megfelel.

Összességében a pályamű a vár és a város adottságait nem kapcsolja be a fejlesztésbe, megjelenése sérti a vár látványának integritását így műemléki szempontból kedvezőtlen.

9. számú pályamű (EKR 27)

A tervezők a Dobó utca 30. sz. ház bejáratát jelöli meg főbejáratnak. Az épület rekonstrukció során a földszinten kiszolgáló helyiségeket az emeleten javasolnak szállodai szobákat elhelyezni. A tervezők a pincerendszer bekapcsolásával nem foglalkoznak, ez a terv hiányossága. A „pasa sátra” melletti téren helyezik el a liftet, a környezetet kiegészítve játszótéri és extrém sport elemekkel, falmászással. A terv külön hangsúlyt helyez a teresedés funkcionális tartalmának gazdagítására, ami nem volt feladat, viszont a lift várba érkezésének kialakítását kevésbé részletezik.

A Bírálóbizottság szerint a bejárat a Dobó utca 30. épület kapuján keresztül jó gondolat, az épület és a tőle északra levő tér összekapcsolása és funkcionális tartalmakkal való megtöltése elgondolkodtató, de a választott építészeti kialakítás a vár és műemlék környezetében nem kívánatos diszsonanciát teremt. A terv nem óvja meg a vár védendő városképi látványát, új, harsány és megdöbbentő, Egerben eddig nem található karakteres műszaki megoldást tartalmazó hangsúlyt hoz létre, amit a Bírálóbizottság nem támogat. Véleményünk szerint a feladat a meglévő attrakciókhoz mint a vár, a pincerendszer és a barokk belvároshoz való idomulás, ezért nem jó megoldás egy új, minden igazodást nélkülöző hangsúly létrehozása.

10. számú pályamű (EKR 41)

A terv a nyugati fal mellé állított lift tornyok csoportjába sorolható, amely megoldást a zsűri nem támogatta az egri vár megszokott, és szeretett sziluettjének megváltoztatása miatt. A telepítés tekintetében a tervező a Dobó utca 30. szám mögötti emeleti terasz megszüntetésével, ill. lesúlylyesztésével létrehozott egy új, de nem szükséges teret. A terv az épület mögött, a vár alá benyúló pincerendszerrel nem számol, újrahaznosításával, felhasználásával nem foglalkozik, ami nagy hiányossága a gondolatmenetnek. A kapualjon történő megközelítés, mint a díjazott tervek esetében helyes döntés, ill. erénye a tervnek, hogy a vár sétány irányába a kapcsolatot igyekezett folytatni, összekötni, viszont mivel az épület mellett jelenleg is (bár nem jól működő) teresedés található, ezért az újabb beharapás nehezen igazolható. A lift torony felületére a sodrony ing analógia érdekes esztétikai felvetés, de a torony és annak híddal a várhoz való csatlakozását sajnos építészeti nem kezeli. A terv előadásmódja szép, igényes és érthető.

11. számú pályamű (EKR 37)

A belváros és a várudvar közötti akadálymentes vertikális közlekedésre a pályamű egy várfal előtt, attól kb. 15 m-re elhelyezett felvonó-toronnyal és azt a várfallal összekötő híddal javasolja megoldani. A felvonó indítását a Dobó utca 30. sz. épület mögötti területről javasolja. Kár, hogy a tervezett megközelítés miatt a hátsó terasz elbontásra kerül. A megközelítés útvonala a kapuzat és a felvonó között a Dobó tér irányából körülményes, viszont kedvező a Török-Magyar Testvériség Tere, illetve a térhez kapcsolódó parkoló felőli közvetlen megközelítés.

A felvonó várudvari érkeztetési pontja illetve a gyalogközlekedési továbbvezetése elfogadható. A félig transzparens felvonóaknából és összekötő hídból álló külső építmény túlságosan markáns, tömegének látványa sérti a vár integritását, megszokott látványát, műemléki értékeit. A terv nem aknázza ki a Dobó u. 30. sz. épülethez kapcsolódó pincerendszer idegenforgalmi attrakciós lehetőségeit és hasznosítását.

A Dobó utca 30. sz. alatti épület hasznosítására idegenforgalmi szempontból kedvező javaslatot ad. A javasolt kortárs anyaghasználat kedvező, de a várfalak mellett megjelenő új támfal corten acéllemezekkel való burkolása ellentmondásos. Az akadálymentesítésre komplex, jó javaslatot ad.

12. számú pályamű (EKR 19)

A pályázó szinte egyedüliként fogalmazott meg első pillanatra léptékhelyesnek tűnő (szerénynek mondható), de új beavatkozást a Dobó utca irányából. A terv építészeti megoldása kortárs, egyszerű, szerkesztett képet mutat. Az utcai és vársétányi kapcsolatok működőképesek, a fenti (várudvari) megérkezés elfogadható. A terv hiányossága, hogy a Dobó utca 30. szám épületének újrahasznosításával csak kis mértékben, a mögötte lévő pincerendszerrel egyáltalán nem foglalkozik. A terv tévedése, hogy a rendelkezésre álló pincerendszer felhasználása helyett, egy igen költséges műszaki megoldással új pinceágot hoz létre, továbbá a meglévő épület főbejáratának a Dobó térről való egyértelmű feltárulását sem használja, hanem ehelyett egy rosszabb pozíciójú bejáratra tesz javaslatot. Ezeket leszámítva, a saját döntések meghozatala után, egy építészetileg korrekt, és végiggondolt rendszert épít fel. Műemléki szempontból, a várfal bemetszését a zsűri megkérdőjelezte, annak ellenére, hogy a beavatkozás okát megértette. A felépítmény a kiíró által megadott nézőpontokból elfogadható képet mutathatott volna. A terv előadásmódja szép, igényes és érthető.

13. számú pályázat (EKR 8)

A Dobó utca 30-as szám kapualjából történő megközelítés és a pincerendszer – mint kihasználatlan egri attrakció és nem bemutatott örökségi érték – belekomponálása a megközelítési útba, jó gondolat. A funkcionális igényeknek eleget tesz, segíti a Vár turisztikai attrakciófejlesztését. Az épület mögötti kert lesüllyesztésével keletkező Dobó utca 30-as számú épület kialakuló belső homlokzata nem szerencsés, az műemlékvédelmi szempontból nehezen indokolható. Szintén nehezen védhető a pincerendszer egy részének bontása, valamint a Dobó utca 30. kapualjából induló pincerendszer öncélú megszakítása funkcionálisan nem indokolható. A várfalban utólagosan nyitott kilátópont kialakítása teljesen ellentétes a vár tömör és zárt szerkezeti struktúrájától, ennek megnyitása a város felé egy soha nem látott felesleges nézőpont.

A várfalhoz illesztett érkezési pont felépítménye a városképhez és környezetéhez nehezen illeszkedik, sem a városból a várra történő rálátás, sem a várból a városra történő lelátás szempontjából nem szerencsés, zavaró. A terv eleget tesz a program szerinti rendeltetésnek, használhatóságnak, műszakilag megvalósítható. A pályamű a környezeti feltételekhez részben alkalmazkodik, de helyenként túlzott beavatkozásokkal roncsolja a történetileg kialakított épített környezetet, miközben új épületrészek építésével terheli azt. A terv a szűkebb és tágabb környezetének közlekedési hálójához illeszkedik, a kerékpáros forgalom kiszolgálása (támaszok felállítása a bejárat mellett) turisztikai szempontból is jó gondolat. A pályamű a tervi minőségi követelményeknek megfelel. Összességében a pályamű a vár adottságainak egy részét ugyan bekapcsolja a fejlesztésbe, azonban a műemléki környezetbe illeszkedés feltételeinek nem felel meg.

14. számú pályamű (EKR 22)

A terv a feladat megoldására szellemes egyedi megoldást tervez, ami az Egri Csillagokban leírt legendára, a Bornemissza Gergely által készített tűzkerékre utal. Az első pillanatban meghökkentő megoldás olyan megjelenést eredményez, ami nem egy 21. századi lift megjelenésére asszociál, hanem egy hadmérnöki berendezésre, amely a vár történetéhez, a tőle elválaszthatatlan regényhez kapcsolódik. A lift fülkéje a kerékben kapott helyet. A tartószerkezet méretezett rácsos acélszerkezet. Az emelőberendezés induló pontja a Dobó utca 30. sz. épület udvarán van, a kiszolgáló helyiségek, a műemlék épület földszintjén kialakított látogató központba találhatóak. A funkcionális kapcsolatok megteremtése érdekében, a „Pasa sátra” melletti tér és az indulópont összekapcsolása miatt a műemlék épület udvarának egy részét ki kell emelni. A főbejárat így helyesen a műemlék épület kapualján keresztül közelíthető meg, így módon bekapcsolva a pincerendszer egy részét. Az épület emeletén szálláshelyeket alakít ki a tervező. Az emelő berendezés érkezési pontja a várfal Dobó bástya és a Kovácsok tornya közötti szakaszán található. Itt a várfal kortárs építészeti elemekkel kiegészítésre kerül. A bírálati szempontok közül a legjelentősebb a „műemléki környezetbe illeszkedő arculat kialakítása”. Ezért a Bírálóbizottság általában nem támogatta a várfal látványát zavaró kortárs építészeti megoldásokat. A tervvel kapcsolatban az volt a Bírálóbizottság egyhangú véleménye, hogy a választott megoldás nem egy hagyományos értelemben vett lift, hanem egy hadmérnöki alkotás jelen kori adaptációja, így annak megjelenése kapcsolódik az 1552-es diadal Gárdonyi Géza által megörökített történetéhez. Így jól illeszthető a műemléki környezethez.

A Bírálóbizottság a tervet ötletes jó megoldásnak értékelte és rangsorolás nélküli III. díjban részesítette.

15. számú pályamű (EKR 40)

Az igényes mű koncepciójának ismertetésében érdekes gondolatmenet jelenik meg az "organikus növekedés-csökkenés" máig meghatározó hatásáról a vár képének alakulásában. A tervlapokon ez az alapvetés van hivatva igazolni a várfalakon kívül építendő, új tornyot, amely „bővíti a korábbi tornyok rendszerét”. Az új torony gesztusa a műemlékvédelem előtti korok gyakorlatát ültetné át egy műemlékre. A vár eredeti funkciói, a lakhatás és a védelem valóban koronként változó választ igényeltek a változó kihívásokra. Az eredeti funkcióját elveszített, és műemléki védelem alá került épület további hasznosítása viszont nem értelmezhető a történeti korok átépítéseinnek, fejlesztéseinek analógiájára. Az attraktivitást a torony kétségtelenül igényes és szellemes felületi struktúrája adja, elsősorban a külső szemlélő és nem az útvonalon végighaladó látogató számára. A pályamű csak részben használja ki a pincerendszerből következő adottságokat. A műemlék épület bejáratának tengelyéből nyíló fő pinceágot a vizesblokkokkal rekeszti el, a ferde ág liftaknán túli részét pedig inkább csak ürügyként foglalja el az oda tervezett kőtár. A műemlék épület földszintjének aránytalan megosztása a kávézó és a maradék épületrészre jutó recepció, előcsarnok és a lifthez vezető főbejárat és kijárat között forgalmi ellentmondásokat, esetenként zsúfoltságot eredményezhet.

Összefoglalva: a kimagasló színvonalú grafikai eszközökkel megfogalmazott pályamű ellentmondásai a külső lift városképi szempontból problematikus elhelyezéséből adódnak, és kiindulásukat tekintve koncepcionális eredetűek. A torony külső héjának értékes és ötletes vezérmotívuma sem képes ezt feledtetni.

16. számú pályamű (EKR 31)

A pályamű a városközpont és a várudvar akadálymentes kapcsolatára egy várfalon kívül elhelyezett felvonó tornyot javasol, melyet híddal kapcsol össze a várudvar szintjével. Indító helyként a Dobó u. 30. sz. épület környezetét javasolja, mely kedvező a parkoló, ill. a Török Magyar Testvériség Tere megközelítési irányból, de hátrányos és alárendelt a Dobó tér és a felvonó kapcsolatának szempontjából. A Dobó utca 30. sz. épület fogadóépületként való hasznosítása idegenforgalmi szempontból kedvező, s a tetőtér beépítésre is kiterjed. A megfelelő szállítókapacitást biztosító 13 fős felvonó akna köré a transzparencia és légies megjelenés érdekében egy rácsos szerkezetet javasol, mely testesebbé teszi az emelőberendezés tömegét, de lehetővé teszi a felvonókabin mozgásának külső érzékelését. A felvonóakna tetején kilátóteraszt javasol, aminek a megközelítésére a felvonóaknához szervesen tapasztott, formailag és szerkezetileg is zavaró visszaforduló lépcsőt tervez, ami a pályamű legvitathatóbb része. A felvonó feletti kilátóterasz erőltetett ötlete miatt az akna rácsos szerkezete túlságosan – a jelenlegi vártornyokat is meghaladóan – magassá válik, ami a vár-sziluetten erőteljesen és zavaróan változtatja meg. Összességében a felvonó-torony szélessége és magassága is túlzott, ezért előnytelen hatású. A pályamű a Dobó utca 30. sz. épület kapualjából megközelíthető pincerendszer hasznosításával nem foglalkozik.

17. számú pályamű (EKR 43)

A terv a Dobó utca 30. szám alatt álló műemléki épületet revitalizálja a mögötte található pince-rendszert pedig elfogadható mértékben átalakítja, de a legfontosabb, hogy felhasználja. A új funkció/létesítmény főbejárataként az épület Dobó utcai főbejáratát - amely a Dobó tér irányából is jól látható- megtartja. A főbejárat tengelyében lévő fő pinceág végén léptékhelyes bővítéssel helyezi el a liftet, és a lépcsőházat. A funkcionális elrendezés logikus, a szerkesztésből adódó geometria ill. térélmény érdekes, értékes és attraktív. A kialakuló kürtő élményszerűbb feltárásának érdekében a pályázó háromszög keresztmetszetű térbővületet hozott létre, amely bányatechnológiai szempontból vett fel kérdéseket. A függőleges feljutás élményét a Bírálóbizottság építészetileg értékes javaslatként fogadta, viszont a várudvarra való érkezés kidolgozatlanak tűnik, amely a pályázó látványokkal nem is tudott igazolni. A high-tech-nek tűnő üveglift, és a fehér lépcső anyaghasználatban és geometriai szerkesztésben is szétesik a madártávlati képen. A lift használhatósága esős időben egyértelműen problémás. Összességében a Dobó utcai szinten a funkciók kialakítását, az élményszerű vertikális feljutást a pályamű jól kezeli, viszont a várudvari megérkezés, mind az elhelyezést mind pedig az építészeti megoldást tekintve nem ad megnyugtató és meggyőző válaszokat. A terv kidolgozása igényes, érthető, viszont a várudvari megjelenésről kevesebb információt tartalmazott.

A Bírálóbizottság a pályaművet rangsorolás nélküli 500.000.-Ft-os megvételben részesítette.

18. számú pályamű (EKR 25)

A pályamű a pályázat címében szereplő attraktivitást a látogató útvonalon fokozatosan feltáruló látványok sorozataként értelmezi. Jól választja meg a látogató útvonal kiinduló pontját a műemlék épület kapualját. Innen indul az egyenes vonalú alagút a felvonók felé, de az épület földszintjén és emeletén elhelyezett kiszolgáló, kulturális és vendéglátó funkciók is innen érhetők el. Jó gondolat a külső vársétány becsatlakoztatása, így az emeleti szinten elérhető udvar a vendéglátó terasszal is a sétány részévé válik, azt gazdagítja. A látogató útvonal térbeli és gondolati történések szépen összerakott sorozata. A fényakna méltó csúcspontja a fokozatosan feltáruló látványsornak. A várba való felérkezés helye jól eltalált, a már említett, fokozódó erejű attrakció azonban megbicsaklik a fő látványnak háttal való megérkezéskor. Érthető, hogy a kijárat tömbjét el kellett rejteni az enyhén a panoráma felé lejtő zöldfelületi síkkal, ám ez viszonylag magas támfalat eredményezett a keleti oldalon. Itt kilépve a felvonókból jobbra fordulva és a szépen kialakított lépcsősoron felhaladva tudjuk elérni az zászlódomb tetejét illetve a felvonókat takaró, lejtős zöldfelületet. A nyugati fal kiállítóhelyeire az Ispotály tömbjét megkerülve sétálhatunk ki nagyobb kerülőtéve. Az így létrejövő ék alakú tömb ugyan kulturált, a vár környezetébe illő anyagokból épül fel, de mégis kissé túlméretezett hangsúlyt jelent a zászlódomb és az Ispotály történeti elemei között.

A pályamű jó alapvetésekre épül, amely majdnem hibátlan megoldást ad látogató útvonalra. Konkrét jól használható megoldásai miatt a Bírálóbizottság rangsorolás nélküli 500.000.-Ft-os megvételben részesítette.

19. számú pályamű (EKR 26)

A terv a Dobó utca 30. sz. épület kapualján át a pincerendszer részbeni felhasználásával éri el a pincéből induló új liftet. A műemlék épületben kiszolgáló funkciók, valamint a földszinten kiállító terek, az emeleten irodák és étterem kapnak helyet. A terv részletesen foglalkozik a „Pasa sátra” melletti terület hasznosításával, valamint a műemlék épületen keresztül a vár új megközelítéséhez tervezett helyiségekkel való kapcsolatának megteremtésére. A lift a Kovácsok tornya mögött érkezik a vár szintjére, ami kedvező. A liftből való kilépés alkalmával a Kovácsok tornya kilátó helyén keresztül azonnal feltárul a város látképe. A támfalba szerkesztett kijárat egyszerű elegánsan formált megoldás. A Bírálóbizottság egyetért a tervező azon fejtegetésével, hogy a feladat a Dobó térről a várba való feljutás folyamatának élményszerű attraktív kialakítása. Ezért jó megoldásnak tartja a műemlék épület kapuján keresztül történő megközelítést, főbejárat kialakítást, ami közvetlen kapcsolatot teremt a belvárosi térrendszerrel. Ugyancsak jó megoldás a műemlék épület rekonstrukciójára tett javaslat, valamint a pincerendszer hasznosítása. A várba a lift jó helyen érkezik, építészetileg szépen megoldott. Kedvező megoldás a „pasa sátra” melletti tér közösségi térre alakítása a műemléki épület emeleti udvarának ezzel a közösségi térrel való lépcsős lelátós kapcsolata. Nem kedvezők a Dobó utcai épületek közé szorított lépcsők, a vársétány kialakítása a terven ábrázolt módon nem megvalósítható. A jelenlegi beépítést lezáró épületek építészeti kialakítása a környezetüktől kissé idegen, az északi épület szükségessége kérdéses.

A Bírálóbizottság összességében a tervben ábrázolt megoldásokat jónak, a bírálati szempontoknak megfelelőnek ítélte és rangsorolás nélküli III. díjban és 1.000.000,- Ft-os díjazásban részesítette.

20. számú pályamű (EKR 23)

A lift megközelítés a Dobó utca 30. sz. kihasználatlan épület és a pincerendszer – mint kihasználatlan egri attrakció és nem bemutatott örökségi érték – felhasználása jó gondolat. A funkcionális igényeknek eleget tesz, segíti a Vár turisztikai attrakciófejlesztését. Az érkezés pontjának „Kovácsok tornyába” történő behelyezése építészeti és műemléki szempontból elfogadható, turisztikailag azonban nem szerencsés, mivel a torony egyszerű érkezési pontként átminősül közlekedési területté – kirekesztve a szemlélődő turistákat. A pályázó érdekes, progresszív irányból közelíti meg az építés-felújítás időszakát, egy un. ostrom analógia alapján felépített óriási ideiglenes állványzat megépítésével. Ennek kidolgozását a terv kicsit túlhangsúlyozza mind méretében, mind jelentőségében. A terv eleget tesz a program szerinti rendeltetésnek, használhatóságnak, műszakilag megvalósítható. A pályázat a környezeti feltételekhez alkalmazkodik, logikusan megteremtve a legrövidebb utat a Dobó tér és a vár között. A terv a szűkebb és tágabb környezetének közlekedési hálózatához illeszkedik. A pályamű a tervi minőségi követelményeknek megfelel.

Összességében a pályamű a vár adottságait bekapcsolja a fejlesztésbe, a műemléki környezetbe illeszkedik, azonban a Kovácsok tornyának kvázi funkcióváltásával korlátozza annak szabad használatát.

21. számú pályamű (EKR 33)

A vár és a városközpont vertikális, akadálymentes új közlekedési kapcsolatát a Dobó u. 30. sz. ingatlanhoz kapcsolódó pincerendszerből indított aknából javasolja. A döntésből származó előnyöket a pályamű kreatívan hasznosítja. A felvonó építmény rejtett helyzetbe kerülhet, s így nem sérti a vár integritását. A koncepció lehetővé teszi a Dobó u. 30. sz. épület idegenforgalmi hasznosítását és felújítását. A pincerendszer – melynek több ütemű hasznosítását javasolja – idegenforgalmi attrakcióként építhető be a megközelítési útvonalba. Ezáltal a pincerendszer és a vár, mint két vonzó történelmi hagyaték látványa és élménye szervesen összekapcsolódhat. A Dobó u. 30. sz. épületet fogadóközpontként jól hasznosítja. A feljutásra 2 db 8 fős felvonót javasol, mely kellő kapacitást és biztonságot ad. A felső érkezés diszpozíciója jól megválasztott. Az érkezési pont és rendezett környezete jó kilátást és kulturált várakozást biztosít, de a hozzá kapcsolódó építészeti elemek („felépítmények”) karaktere kissé vitatható. A pályamű összességében színvonalas, több értékes hasznosítható javaslatot tartalmaz.

A Bírálóbizottság a pályaművet rangsorolás nélküli 500.000.-Ft-os megvételben részesítette.

22. számú pályamű (EKR 44)

A pályamű koncepciója: „függetlenség és mellérendelés” kételyeket támaszt a szemlélőben. Lehet-e függetlenül kezelni egy kortárs hozzáépítést olyan városi környezetben, amit az Egri vár nyugati oldalához szervesült utcák és lakóházak egysége jelent, átszöve kulturális és történeti utalások sokaságával? A másik kívánt cél, a mellérendelés is azonnal ütközik a pályamű megfogalmazott szándékával: a vár legyen a legfőbb attrakció, új, hangsúlyos elemek megjelenése nem kívánatos a vár környezetében. Az ellentmondást a választott építészeti kiegészítések „hangsúlyos, de nem tolatkodó, kortárs” formanyelve volna hivatva feloldani. Ehhez a mellérendelés kevésnek tűnik, szerencsésebb lett volna a hozzátételt alárendelni a műemléki értéknek. A megkülönböztethetőség és az anyaghasználat, a pikkelyes fémburkolat történeti utalásai sem tudják igazolni a hozzáépítés indokoltságát. A vár együttesének új elemekkel való kortárs bővítése útjában lényegében a műemlékvédelem létezése áll, amely az ilyen, jelzésszerű anyaghasználatot ezen a helyen egy a Dobó-bástya és a Kovácsok tornya közötti torony megjelenítésére tartja fenn a Charta logikája szerint, de ilyen torony itt sosem állt. Bár a vertikális hangsúlyt minden más esetben jól oldaná a kilátó terasz horizontális ellenpontja, mégsem képzelhető el, hogy a vár kultikus, történeti jelentőségű nyugati védműve egy kilátó teraszban erőtlenedjék el. A beékelődés, mint építészeti megoldás nem szerencsés ebben a Dobó utcai, folytatásra váró térfalban. A lift előterében elhúzott mosdóblokk alaprajzilag és funkcionálisan sem előnyös. A műemlék épület és a pincerendszer külön kezelhető, járulékos lehetőségként jelenik meg a lépcsőtorony árnyékában. Összességében a pályamű az általa választott utat konzekvensen járja végig, az építészeti gondolatok az elvárható, igényes előadásmódban és értelmezhetőséggel jelennek meg. A saját alapvetésben felvázolt célt, a vár egységében megjelenő új elem építészeti relevanciáját viszont nem sikerült igazolni.

23. számú pályamű (EKR 42)

A pályamű a lift helyét a Dobó bástya és a várfal csatlakozásánál, a várfal külső síkjánál jelöli ki. A terv felhasználja a Dobó utca 30-as szám alatti épületet északnyugati irányba bővítve, mint a vár beléptető pontját. Az emeleti helyiségeket kávézóként hasznosítja a vendégek fogadására. A terv nem foglalkozik a Dobó utca 30-as szám mögötti meglévő pincerendszerrel. A két liftet és a lépcsőházat tartalmazó építmény, valamint a Dobó utca 30-as épület bővítménye vörösrézlemez burkolatot kap, ezzel markánsan elválasztva az új építéseket a védett történelmi emlékektől. A tervezett megoldásokkal a pályázat megfelel a kiírásban szereplő funkcionális igényeknek, azonban meg kell jegyezni, hogy kizárólag a Dobó utca 30-as épület bejáratát felhasználva a lift nagyon messze van a beléptetési ponttól, a látogatókat kényszerűen végig vezetve az épület folyosóján. A lift várfalon kívüli elhelyezése műemléki szempontból nem kedvező, a kialakított lift önállóan turisztikai attrakciót nem képvisel, azonban a Dobó tér felől zavarja a vár feltárulásának látványát. A pályamű a környezeti feltételekhez alkalmazkodik, azonban bonyolult és hosszú utat teremt a Dobó tér és a vár között. A terv a szűkebb és tágabb környezetének közlekedési hálózathoz illeszkedik. A pályamű a tervi minőségi követelményeknek megfelel.

Össességében a pályamű a vár adottságait nem kapcsolja be a fejlesztésbe, megjelenése sérti a vár látványának integritását így műemléki szempontból nem fogadható el. A létrehozott látogatói útvonal pedig bonyolult.

24. számú pályamű (EKR 30)

A pályamű koncepciója: a földalatti kazamata-rendszer „láthatatlan attrakciójára” épülő feljutás a várba, a sötétség és a fény dramaturgiáját kihasználó, kortárs építészeti eszközökkel. Ideálisnak mondható kiinduló és érkezési pontot talál a pályázó. A látogatói útvonal kezdete és vége kellő hangsúlyt kap, azonos építészeti formanyelven. A műemlék épület bejáratának vasbeton kapubélete azért kissé túlzó. Gondot fordít a pályázó az igényes építészeti formálásra, a nívós anyaghasználatra, az indulás és az érkezés tágabb környezetében is. A Dobó utcai fogadóépület funkciói jól megválasztottak, az infopont, a kiállító-, konferencia-, és rendezvényterek mellett talán csak a vendéglátás minimális lehetőségét hiányolhatjuk. Megjegyzendő, hogy a belső világra való figyelem mellett a külső vársétány és a „fogadóépület” kertje nem jelenik meg a pályaműben. A pincerendszert viszont nem csak az útvonal részeként, hanem önállóan bemutatandó értéként tekinti a pályázó. Érdekes gondolat a távlatosan ütemezhető, új kazamata útvonal építése, amely a fénykürtő köré, azzal kapcsolatban épülhetne meg. A felvonók érkezési pontja jól megválasztott, a panoráma felé forduló, az ágyúdomb falához simuló kijárat nem jelent új hangsúlyt a vár építményei között. Összefoglalva: A nívós grafikai eszközökkel megfogalmazott pályamű egységes, kortárs formanyelven szól. Figyelme a belső történések dramaturgiájára terjed ki, hangsúlyozza és felmutatja a vár láthatatlan világának attrakciós lehetőségeit, és a meglévő építészeti, műemléki környezethez jól illeszkedik.

A Bírálóbizottság a pályaművet II. díjban és 2.000.000.-Ft-os díjazásban részesítette.

25. számú pályamű (EKR 14)

„A kőfalon gördülő vízcsepp”

A terv a Nemzeti Emlékhelyként jegyzett egri vár falmaradványainak városképi megjelenése és a mérnöki létesítmény megjelenése közötti feszültség feloldására a címben meghatározott metafora tárgyiasult megjelenítését választotta. A tervező helyesen állapítja meg, hogy a védendő városképi megjelenés a történeti érték nem viseli el a tőle idegen műszaki megoldásokkal rendelkező mérnöki szerkezet megjelenését. Ezért igyekszik azt eltüntetni, álcázni. A cél dicséretes, de a jó megoldást a Bírálóbizottság véleménye szerint a pincerendszer felhasználásával, a várfal mögé valóban elrejtett lift kialakítása adja. A terv a pincerendszer hasznosításával, a feladat megoldásába való bekapcsolásával nem foglalkozik, ez a terv kétségtelen hiányossága. Az emelő berendezés fő megközelítési irányát a „pasa sátra” melletti térről egy új attraktív kapu építményen keresztül oldja meg, ahol igényes városi teret alakít ki. Innen egy üveggel fedett fogadó térbe jutunk, ahonnan az emelő berendezés indul. A Bírálóbizottság véleménye szerint a Dobó u. 30. sz. épület kapuja jobb főbejárati pozíciót biztosít, lehetővé téve a műemlék épület hasznosítását, amivel a terv szintén nem él. Az érkező pozíció a várfalon jelentős bemetszést okoz, amivel a Bírálóbizottság nem értett egyet. A terv igényes kidolgozású és a részlet megoldásai szépek, de Bírálóbizottság véleménye szerint a tervező a saját maga elé állított és pontosan megfogalmazott célt a tervezett kialakítással nem érte el, ezért a tervet díjazásra nem javasolja.

26. számú pályamű (EKR 28)

A terv bátoratlanul nem tudta eldönteni, hogy karakteres toronyként vagy funkciót szükséges-elégéses módon kiszolgáló minimális liftépítményként oldja meg a feladatot. Ezen dilemma végeredményeként egyedüli megoldás a beérkezett pályázatok között, hogy a személyfelvonó megoldása nem merészkedik fel a várudvar szintjéig, hanem a Dobó bástya legfelső használati szintjére csatlakozik be. Tovább bonyolítva a gondolatmenetet a Dobó utca szintjéről a feljutás két liften keresztül 1 átszállással történik. Azaz a várudvarra való továbbjutás még egy, a Dobó bástyában található lifttel történhet meg. Az elevátor-ház telepítése nehezen indokolható, a Dobó utca 30. számú épület hasznosításával igen felületesen foglalkozik a pályázó, a mögötte lévő pincével egyáltalán nem. A Kiíró célja egyszerű és célszerű akadálymentes bejutás a Dobó utcai szintről, a vár-udvarba. A terv ezt a törekvéssel ellentétesen megbonyolítja a feljutást, és a rendelkezésre álló épületekkel, azok tereivel nem foglalkozik. Az építészeti formálás jelen szituációban nem szerencsés, a műemléki házzal való kapcsolata kérdéses, és nem igazolható. A tervező részletmegoldásokban (faragványok elhelyezésével) ugyan próbál többlet értéket közvetíteni, de az alapvető koncepcionális döntések nem egyeznek a Kiíró elképzeléseivel.

27. számú pályamű (EKR 2)

A Bírálóbizottság a helyszín megtekintése valamint a pályázatok átnézése után arra a megállapításra jutott, hogy az igazi attrakció jelen szituációban a várba való feljutás élménye az unikális pince/kazamata rendszerek világán keresztül. A panoráma liftek esetében elhanyagolható 20-24 méteres szintkülönbség (amelynek nagy részét a meglévő házak ráadásul ki is takarják), nem biztosít akkora élményt, hogy a vár jelenlegi sziluettje egy új elemmel megváltoztatható legyen. A Minaret pár utcával odébb, ezt az élményt (attrakciót) egyébként biztosítja. Éppen ezért a zsűri a rejtett megoldások irányába fordult, és azok között kereste leginkább a megvalósításra alkalmas gondolatokat. A pályázó a Dobó utca 30. számú épület kapubejáratát főbejáratként használja. A pincejáratokban tematikus kiállítótereket fogalmaz meg, a fejpületben helyezi el a kiszolgáló funkciókat, ill. vendégszoba kialakításra tesz javaslatot. (Sajnálatos módon a belvárosban parkolási kötelezettség már jelenleg is nagy fejtörést okoz az önkormányzatnak, ezért ez a funkció nem biztos, hogy a legerencsésebb, de ezt a kiíró a későbbiekben vizsgálhatja.)

A feljutási függőleges tengely meghatározása összetett feladat, mert a pincejáratokban lévő ideális helyen felül, a várudvarban történő megérkezés tekintetében is figyelembe kell venni a több évszázados adottságokat. A terv erre nagyon jó választ adott, mert a várudvarban kedvező felérkezést mutat, valamint a pályázó több feltárási lehetőséget is javasolt, ami szintén nagy erénye a pályaműnek. Azon tervek, amelyek a pincék felhasználásával oldották meg a függőleges feljutás lehetőségét, a nyugati várfaltól, az ispotály pince túsó oldaláig, azaz egész mélyen a várudvarba való felérkezést is adtak. Mindegyik megoldásnak volt előnye és hátránya, de úgy tűnt a zsűri számára, hogy jelen terv adta azt a pozíciót, ami a leglogikusabb. A kilépési lehetőségként megmaradt a Kovácsok-tornya irányába az egész városra nyíló panoráma közelsége, az ágyúdomb, tehát a várudvar felé történő kilépés, valamint egy lépcsővel az ispotály pince feletti zöld, magaslati terület megközelítése. A dupla spirál lépcső szép építészeti megoldás, ami le- és felkölkedést szépen választja ketté (ezzel könnyítve akár az üzemeltetést, akár a karbantartást is). A kiíró számára legkedvezőbb funkcionális hasznosítása a meglévő épületnek, valamint pincerendszernek, továbbá, a vár udvarára való megérkezés helyzete, ill. az építészeti megoldások magas színvonala jelen tervben volt fellelhető. A pályamunka kiemelkedő minőségben mutatta be az építészeti gondolatokat, igényes, szép munka.

A Bírálóbizottság a pályaművet I. díjban és 2.500.000.-Ft-os díjazásban részesítette.

28. számú pályamű (EKR azonosítója nincs)

A pályamű terve nem került feltöltésre az EKR rendszerbe. A postai feladás időben történt, de a postai úton a megadott határidőn túl érkezett. Ezért a pályaműről részletes bírálat nem készült.

29. számú pályamű (EKR 34)

A terv postai feladása határidőben megtörtént, viszont a postai érkeztetés határidő utáni volt. Ezért a pályaműről részletes bírálat nem készült.

13. A DÍJAZOTT PÁLYAMŰVEK RANGSOROLÁSA

Habis László elnök a bírálat eredményét szavazásra bocsátja, mely alapján a bírálóbizottság egybehangzó 9 igen szavazattal a bírálatot lezárja és a zárójelentést elfogadja az alábbi eredménnyel:

Díjazottak:

I.díj: bruttó 2.500.000.- Ft a 27. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 2. pályázó);

II.díj: bruttó 2.000.000.- Ft a 24. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 30. pályázó);

Rangsorolás nélküli III.díj

III.díj: bruttó 1.000.000.- Ft a 14. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 22. pályázó),

III.díj: bruttó 1.000.000.-Ft a 19. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 36. pályázó).

Rangsorolás nélküli Megvételek bruttó 500.000.-Ft

- **1. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 39. pályázó);**
- **3. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 35. pályázó);**
- **17. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 43. pályázó);**
- **18. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 25. pályázó);**
- **21. bírálati sorszámú pályamű (EKR: 33. pályázó).**

A bírálóbizottság a tervpályázati eljárást egybehangzóan sikeresnek és eredményesnek nyilvánítja.

14. AZ EGRI VÁR ÚJ, ATTRAKTÍV EMELŐBERENDEZÉssel TÖRTÉNŐ MEGKÖZELÍTÉSE" CÍMŰ ORSZÁGOS NYÍLT, TITKOS ÉPÍTÉSZETI TERVPÁLYÁZAT VÉGEREDMÉNYE A BORÍTÉKOK FELBONTÁSA UTÁNAZ ALÁBBI:

DÍJAZOTTAK

I.díj: bruttó 2.500.000.- Ft a 27. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 2. pályázó)

szerzői: Építészkoó Kft. (1117 Bp., Nádorliget u. 8/B.) Tarnóczky Tamás Attila

II.díj: bruttó 2.000.000.- Ft a 24. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 30. pályázó)

szerzői: Máté Tamás ev. (Szekszárd) és Vass-Eysen Áron ev. (Kecskemét)

Rangsorolás nélküli III. díj bruttó 1.000.000.- Ft a 14. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 22. pályázó)

szerzői: Öt Elem Kft. (1125, Bp., Álom u. 16.) Dobrányi Ákos, Kis Alexandra, Hazler Edina, Örley Gergely, Szász Judit, Vörös-Grigoriu Eszter

Rangsorolás nélküli III. díj bruttó 1.000.000.-Ft a 19. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 36. pályázó).

szerzői: Vörös Tamás DLA (Bp.), Perényi Flóra (Bp.), Monory Rebeka Mária (Kaposvár), Fenes Tamás DLA (Bp.)

RANGSOROLÁS NÉLKÜLI MEGVÉTELEK BRUTTÓ 500.000.-FT

1. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 39. pályázó)

szerzői: Mester Ádám (Püspökladány), Rév Bence (Bp.), Rantal Gábor (Csongrád),

3. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 35. pályázó)

szerzői: Studio Urba Kft. (1053 Bp., Szép utca 5. 4/1.) Lengyel Márton,

17. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 43. pályázó)

szerzői: Perényi Stúdió Kft. szerzők: Andrei Durloi, Perényi Tamás, Winkler Márk, Lovas Lars,

18. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 25. pályázó)

szerzői: Dér-Építőművész Kft. Répás Ferenc, Jakab Dániel, Deichler Tímea

21. bírálati sorszámu pályamű (EKR: 33. pályázó)

szerzői: Vadász Balázs, Salacz Ádám, Bajusz Csaba.

15. AJÁNLÁS A TERVPÁLYZATOT KÖVETŐ HIRDETMÉNY NÉLKÜLI ELJÁRÁS LEFOLYTATÁSÁRÓL

Össességében a legjobb javaslatot és a legtöbb hasznosítható megoldást az I. díjra javasolt terv tartalmazta, ezért a Bírálóbizottság javasolja a Kírónak, hogy a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 98. § (5) bekezdés szerinti eljárás alapján kezdeményezzen hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást vele a tervezési szerződés megkötésére.

Amennyiben a 310/2015 (X. 28.) Korm. rendelet 30. § (3) pontjának értelmében a pályázóval vagy az általa megnevezett szerzőkkel kapcsolatban a zárójelentés elfogadása után, a pályázó személyének megismerését követően merül fel, hogy az előírt szakmai követelményeknek nem felelnek meg, az érintett pályaművet a tervpályázatból utólag ki kell zárni. Ebben az esetben a Korm. rendelet 30. § (5) bekezdése értelmében a Bírálóbizottság a rangsorban következő pályázót ajánlja ajánlattételre felhívni a tervpályázatot követő hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárásban.

A bizottság fenti döntését követően a zárójelentést lezárta és azt felolvasás után egyhangúlag jóváhagyta.

Eger-Budapest, 2019. szeptember 26.

A Bírálóbizottság